

چکیده

یک پژوهش گلخانه‌ای به صورت فاکتوریل دو عاملی در قالب طرح کاملاً تصادفی با سه رقم نارنگی (یونسی، کلمانتین و یاشار) و چهار سطح شوری شامل (شاهد، ۱، ۳ و ۵ دسی‌زیمنس بر متر) در سه تکرار با هدف بررسی مکانیزم تأثیر تنش شوری بر فاکتورهای فتوسنتزی و رشدی ارقام نارنگی انجام پذیرفت. پس از اعمال تیمار شوری فاکتورهای وزن تر و خشک شاخه، وزن تر و خشک ریشه، تعداد شاخه، تعداد برگ، ارتفاع گیاه، پتاسیم برگ و ریشه، سدیم برگ و ریشه، کلسیم برگ و ریشه، کلروفیل a، کلروفیل b و کلروفیل کل، پرولین، نیتروژن و پروتئین برگ، درصد نشت یونی و میزان قند اندازه‌گیری گردید. نتایج نشان داد که تنش شوری باعث کاهش فاکتورهای رویشی و فتوسنتزی در هر سه رقم می‌شود. عامل رقم بر فاکتورهای پتاسیم و سدیم ریشه، کلسیم برگ و ریشه، کلروفیل a، کلروفیل کل، پرولین، درصد نشت یونی و میزان قند در سطح یک درصد و بر فاکتورهای پتاسیم برگ، نیتروژن برگ و پروتئین برگ در سطح پنج درصد دارای تفاوت معنی‌داری بود. همچنین عامل شوری بر صفات پتاسیم ریشه و برگ، سدیم ریشه و برگ، کلسیم ریشه و برگ، کلروفیل a، کلروفیل b، کلروفیل کل، پرولین و درصد نشت یونی در سطح یک درصد دارای تفاوت معنی‌داری بود. همچنین نتایج اثر متقابل بین ارقام نارنگی و شوری اعمال شده بیانگر معنی‌دار بودن صفات کلسیم ریشه و برگ، کلروفیل a و کل، نیتروژن و پروتئین برگ و درصد نشت یونی در سطح یک درصد بود. همچنین اثر متقابل بین ارقام نارنگی و شوری نشان داد صفات کلسیم برگ و ریشه، کلروفیل a، کلروفیل کل، نیتروژن برگ، پروتئین برگ و درصد نشت یونی در سطح یک درصد دارای تفاوت معنی‌داری بود.

کلمات کلیدی: پایه نارنج، تنش شوری، شاخص‌های رشد و نمو، کلمانتین، یاشار، یونسی